

Werkdocument scenario's zorgbonus pgb

Aanleiding

Op basis van de motie van Van Kooten-Arissen en verkenningen van W. Kooijman, heeft minVWS toegezegd om "de zorgprofessionals die de afgelopen tijd zo hard hebben gewerkt om de coronapandemie het hoofd te bieden, extra te waarderen". Bij deze bonus van €1.000,- netto per zorgverlener horen een aantal voorwaarden. Politiek is besloten dat zorg welke via het pgb wordt geleverd, ook aanspraak maakt op deze bonus.

Maar met deze andere leveringsvorm, zijn er ook uitdagingen ontstaan op het gebied van uitvoering. Het is ingewikkelder om aan te vragen, want niet alle pgb-zorg wordt via aanbieders die als werkgever kunnen optreden geleverd. Daarnaast is de controle op zowel harde (inkomensgrens) als zachte (uitzonderlijke inzet door COVID) voorwaarden niet uit te voeren. In dit stuk worden de uitgangspunten en de mogelijkheden voor een pgb-zorgbonus geschetst. Op basis hiervan zijn ook verschillende uitvoeringsscenario's opgesteld waarover de stuurgroep zorgbonus uiteindelijk een besluit over dient te nemen.

Uitgangspunten

Voor de pgb-zorgbonus gelden de volgende uitgangspunten die vast staan:

- Ook pgb zorgverleners hebben aanspraak op een bonus wanneer zij uitzonderlijk werk hebben geleverd
- De subsidieregeling zoals opgesteld voor de zorgbonus is in principe leidend voor alle uitkeringen
- Omdat DUS-I aanvragen voor een pgb-zorgbonus door budgethouders niet kan verwerken, is aan de SVB gevraagd of zij deze aanvragen en uitbetalingen kunnen verzorgen
- Voor deze uitvoering is een aanvulling op de subsidieregeling nodig op basis waarvan de SVB aanvragen kan verwerken en uit kan keren

Standpunten en uitdagingen

Op basis van bovenstaande, breed gedeelde uitgangspunten zijn verschillende gesprekken gevoerd met betrokkenen. Dit heeft geleid tot de volgende standpunten en kaders per betrokkene:

- **SVB**
 - Om de uitkering zo goed mogelijk uit te kunnen voeren heeft de SVB behoefte aan heldere kaders rond doelgroep en voorwaarden.
 - De doelgroepen en kaders zoals in de subsidieregeling zijn opgesteld zijn daarbij te vaag en niet werkbaar (controleerbaar) door de SVB
 - De SVB kan wel controleren op kaders als vorm van overeenkomst en gewerkte uren. Hierbij dient rekening gehouden te worden met privacy regels
 - Tegelijk signaleert de SVB dat uitsluiting van bepaalde doelgroepen op basis van vorm van overeenkomst veel reuring bij deze doelgroepen oplevert wat (deels) afstraalt op de SVB
 - Voor de uitvoering heeft de SVB een juridische grondslag nodig, waarbij zij bestuurlijk de voorkeur geven aan een doormandatering op basis van de subsidieregeling
 - Daarnaast stelt de SVB voor om, voor een zo duidelijk mogelijk afgebakende doelgroep, om de bonus ambtshalve toe te kennen.
 - De SVB heeft geen zicht op de zorgverleners die onder de Zvw werken en kan derhalve geen enkele controle uitvoeren op deze groep
- **DMO/Jeugd**
 - Onder de Wmo is er veel sprake van eenvoudige zorg. Bijvoorbeeld thuishulp bij schoonmaken of boodschappen doen.
 - Grofweg is er sprake van 30% zorginkoop via instellingen en nog eens 30% aan zorg die door familieleden wordt geleverd.
 - Voor de overige 40% is de helft ZZP'er en de andere helft in dienst bij de budgethouder als werknemer

- DMO stelt daarom voor om de zorg via instellingen in aanmerking te laten komen voor een bonus
 - Voor de overige categorieën kan het zijn dat ZZP'ers ook betrekking hebben via een instelling en via die route aanspraak maken. In alle andere gevallen maken zorgverleners geen aanspraak.
 - Dit standpunt pleit voor geen verdere uitwerking van een aanvullende regeling voor pgb
- **LZ**
- Bij de Wlz is geen duidelijk beeld over welke zorgverleners voldoen aan de harde en zachte criteria die in de regeling staan genoemd.
 - LZ is wel van mening dat voor pgb zoveel als mogelijk inhoudelijk (zorgtype) aangesloten moet worden bij de regeling
 - Informele zorgverleners onder de Wlz hebben niet noodzakelijk een informele band met de budgethouder. Dit zijn zorgprofessionals die voor een informeel tarief werken.
- **Z**
- Onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) vallen vrijwel alleen maar wijkverpleegkundigen via pgb
 - Deze groep werkt vrijwel niet voor aanbieders (instellingen) omdat de Zvw stelt dat aanbieders geen pgb zorg mogen leveren als ze ook zorg in natura leveren.
 - Juist bij de doelgroep wijkverpleegkundigen is er sprake van extra inzet met verhoogd risico in voorkomende gevallen.
 - Daarbij is het onwenselijk om de leveringsvorm leidend te laten zijn voor aanspraak op een bonus.
 - Het benaderen van zorgverleners via budgethouders kan niet direct, maar moet via algemene, brede communicatie
 - Informele zorgverleners onder de Zvw hebben niet noodzakelijk een informele band met de budgethouder. Dit zijn zorgprofessionals die voor een informeel tarief werken.

Uitvoeringsscenario's:

1. Minimale uitbreiding huidige regeling

Dit scenario volgt de lijn van DMO/Jeugd. Hierbij is het streven om zo dicht mogelijk bij de gepubliceerde regeling te blijven en de aanvullende regeling puur uitvoerend te maken. Deze uitvoering ziet dan toe op zorgmedewerkers op de ja-tenzij lijst staan en via de Wlz en de Zvw werken. Hiervoor staan de meeste kaders al in de gepubliceerde regeling.

Om de pgb zorgverleners vanuit Wlz en Zvw mee te nemen moet wel een apart uitvoeringsproces worden beschreven. Voor Wmo is uitleg nodig waarom deze dan niet onder de regeling vallen. Groot nadeel aan deze optie is dat de inzet bij aanvraag en na uitkering niet te controleren is. Dit gaat sterk uit van vertrouwen richting budgethouder.

2. Bredere toevoeging doelgroepen pgb

Met dit scenario worden op basis van inhoudelijke zorg alle pgb-zorg in principe meegenomen. Wel worden zorgverleners uitgesloten op basis van overeenkomst. Bijvoorbeeld het uitsluiten van de OVO-familie zoals geregistreerd bij de SVB.

Met deze optie wordt de aanvullende regeling niet strikt een uitvoeringsregeling, maar verbreed met kaders waarop de SVB bepaalde doelgroepen kan uitsluiten. Hiermee wordt de huidige regeling niet tot op de letter gevolgd, maar moet beleidsmatig worden uitgelegd waarom de extra keuzes voor doelgroepen is gemaakt. In het voorbeeld van de familie overeenkomsten is er bijvoorbeeld wel sprake van financiële verhoudingen

3. Ambtshalve toekenning bonus

Bij ambtshalve toekenning is er duidelijk sprake van een sterke afwijking van de gepubliceerde regeling. Hier wordt de doelgroep binnen het pgb sterk ingekaderd en proactief benaderd. Deze optie vergt een brede juridische uitwerking en gaat voorbij aan gelijke behandeling van de doelgroepen tussen pgb en zorg in natura.